

Beschikking van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, houdende tijdelijke ontheffing van bepaalde voorschriften uit de Regeling modelvliegen voor Albatros UAS BV

23 februari 2012
Nr. IENM/ILT-2012/4273

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie,

Gelezen het verzoek van Albatros UAS BV d.d. 14 februari 2012, aangevuld met informatie op 14 en 15 februari 2012 met o.a. een operationeel plan met risicoanalyse;

Gezien de verklaring van de politie over het maatschappelijk belang bij het uitvoeren van de aangevraagde vluchten boven Eindhoven op 26 februari 2012;

Gezien het convenant d.d. 9 februari 2012 tussen het Ministerie van Defensie en Albatros UAS BV over het uitvoeren van vluchten binnen de Eindhoven CTR op 26 februari 2012;

Gelet op artikel 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

Besluit:

Artikel 1

Aan Albatros UAS BV wordt – als exploitant van het UAS Orbiter – ontheffing verleend van de regels in artikel 2, onderdelen b en c, van de Regeling modelvliegen voor het uitvoeren van vluchten met het UAS Orbiter boven Eindhoven op 26 februari 2012 tussen 12.30 uur plaatselijke tijd en einde daglichtperiode, onder de volgende voorschriften en beperkingen:

- a. De vluchten worden uitgevoerd conform het operationeel plan versie 1.3, aangepast met de informatie uit e-mail 15 februari 2012, 21.20 uur, hetgeen o.a. inhoudt dat de bestuurder (gezagvoerder) onder alle omstandigheden verantwoordelijk is voor het luchtvaartuig (UAS Orbiter), dus ook wanneer de informatie over de positie van dat luchtvaartuig en over de positie van andere luchtvaartuigen of obstakels van waarnemers komt.
- b. Albatros UAS BV zorgt voor bekwame waarnemers die het mogelijk maken dat de gezagvoerder diens verantwoordelijkheid voor het nemen van alle maatregelen die een botsing kunnen voorkomen, en om voorrang te geven aan elk ander luchtvaartuig kan waarmaken:
  - i. op alle posities die nodig zijn om tijdens de gehele vlucht goed zicht te hebben op het luchtvaartuig en het luchtruim daaromheen;
  - ii. met directe communicatie met de bestuurder via afgesproken protocollen.
- c. Albatros UAS BV start de vluchtuitvoering alleen na expliciete toestemming van de plaatselijke luchtverkeersleiding Eindhoven en beëindigt de vlucht:
  - i. op verzoek van de plaatselijke luchtverkeersleiding Eindhoven, Politie Brabant Zuid-Oost, het KLPD of ILT, of
  - ii. zodra Albatros UAS BV indicaties krijgt dat om wat voor reden ook de vlucht niet volledig veilig kan worden voortgezet.
- d. Albatros UAS BV zorgt ervoor dat de gezagvoerder altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchtuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig.
- e. Albatros UAS BV wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan die het onbemande luchtvaartuig bedient met het extern besturingsstation en onder wiens verantwoordelijkheid de UAS-vlucht wordt uitgevoerd.
- f. Voor de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn.¹
- g. Albatros UAS BV wijst naast de gezagvoerder voor de desbetreffende vlucht een observant aan. Het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven.
- h. Albatros UAS BV is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden en voldoet daarbij ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de

Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen.

- i. Albatros UAS BV stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het extern besturingsstation wordt verbroken.
- j. De bestuurder of de gezagvoerder moet door het systeem worden voorzien van informatie over de hoogte ten opzichte van grond of water of ten opzichte van het gemiddeld zeeniveau waarop het luchtvaartuig zich bevindt
- k. Personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij
  - i. vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren,
  - ii. de lichamelijke of geestelijke gesteldheid de veiligheid van het luchtverkeer in gevaar brengt of in gevaar kan brengen, of
  - iii. men onder invloed is van een stof waarvan men weet of redelijkerwijze moet weten dat het gebruik daarvan – al dan niet in combinatie met het gebruik van een andere stof – de vaardigheid voor het verrichten van die werkzaamheden kan verminderen, dat men niet in staat moet worden geacht die werkzaamheden naar behoren te verrichten.
- l. De exploitant controleert het UAS, onderhoudt het of laat het onderhouden en zo nodig modificeren volgens de aanwijzingen van de fabrikant.

Artikel 2

Overtreding van de voorschriften en beperkingen uit artikel 1 is een strafbaar feit.

Artikel 3

Deze ontheffing wordt gepubliceerd in de Staatscourant en treedt in werking op 26 februari 2012 en vervalt op 27 februari 2012.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
namens deze:
de Senior Inspecteur ILT Luchtvaart,
G. Kruiswijk.*

Bezwaarmogelijkheid

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na de datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 90653
2509 LR DEN HAAG

TOELICHTING

Voor het gebruik van civiele lichte onbemande luchtvaartuig systemen – UAS (unmanned aircraft systems) – gelden momenteel alleen de regels die van toepassing zijn op modelvliegtuigen. Deze zijn feitelijk geldig zowel voor recreatief als beroepsmatig gebruik.

Specifieke regels voor het beroepsmatig gebruik van lichte UAS zijn in ontwikkeling.

Deze ontheffing betreft geen algemene toelating voor vluchten boven bebouwing en buiten zichtomstandigheden (VLOS – visual line of sight), maar een specifieke praktische proef.

Voor het beoordelen van de aanvraag van Albatros UAS BV om beroepsmatig te mogen vliegen met een lichte UAS boven stedelijke bebouwing, soms buiten het zicht van de gezagvoerder, is uitgegaan van de in ontwikkeling zijnde normering.

Daarbij moet sprake zijn van o.a.:

- een systeem waarvan de betrouwbaarheid is aangetoond en
- een aantoonbaar opgeleid team dat de vluchtvoorbereiding en -uitvoering verzorgt onder verantwoordelijkheid van een organisatie.

De Orbiter is ontwikkeld en gebouwd door AAI Textron Systems uit Israël. Met het type is duizenden uren ervaring opgedaan.

Het team van Albatros UAS BV is opgeleid door AAI Textron Systems en heeft als basis een ruime, veelal beroepsmatige vliegervaring en werkt onder verantwoordelijkheid van Albatros UAS BV.

Voor de geplande vluchten boven Eindhoven op 26 februari 2012 geldt bovendien dat deze vluchten worden uitgevoerd in het plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied Eindhoven. De plaatselijke luchtverkeersleiding zal geen toestemming verlenen aan ander luchtverkeer om binnen het vlieggebied van de Orbiter UAS te komen. Desondanks blijft de gezagvoerder van de Orbiter UAS zelf verantwoordelijk voor separatie met ander luchtverkeer (conform de regels in klasse C luchtruim). Mocht er toch luchtverkeer in het vlieggebied komen, dan zal de Orbiter UAS voorrang moeten verlenen, conform de voorrangs- en uitwijkregels uit het Luchtverkeersreglement.

Boven de bebouwing zal de vlieghoogte niet lager zijn dan 800 ft AMSL en bij voorkeur 1.100 ft AMSL. De Orbiter UAS is voorzien van een elektromotor en landt altijd aan een valscherp. In principe wordt geland op de startlocatie, maar bij het optreden van problemen kan altijd geland worden op een alternatieve – vrije – locatie.

De inspectie verwacht van Albatros UAS BV een verslag van de proef.